

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 8P/112/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5312211153
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Plichtíková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2013:5312211153.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Čadci samosudkyňou JUDr. Annou Plichtíkovou v právnej veci starostlivosti o maloleté deti H. Q., nar. XX.XX.XXXX, G. Q., nar. XX.XX.XXXX a Q. Q., nar. XX.XX.XXXX, všetci bytom u otca, zast. Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Čadca, deti rodičov matky J. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. Q. U. XXX, t. č. Č.G., J. XXXX a otca H. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. Q. U. Č.. XXX, o zmenu výchovného prostredia a určenie výživného, takto

rozhodol:

I. Návrh z a m i e t a .

II. Žiadny z účastníkov konania n e m á právo na náhradu trov konania

o d ō v o d n e n i e :

Podľa § 157 ods. 3/ O.s.p., ak je na pojednávaní vyhlásený rozsudok za prítomnosti všetkých účastníkov alebo ich zástupcov, ktorí sa vzdajú odvolania, uvedie súd v odôvodnení rozsudku iba predmet konania a ustanovenia zákona, podľa ktorých rozhodol.

Na pojednávaní dňa 28.03.2013 za prítomnosti všetkých účastníkov konania sa po vyhlásení a zdôvodnení rozsudku všetci prítomní účastníci konania vzdali práva podať odvolanie proti rozsudku. Preto súd v odôvodnení rozsudku uvádza iba predmet konania a ustanovenia zákona, podľa ktorých rozhodol.

Predmetom konania bol návrh na zmenu výchovného prostredia maloletých detí a určenie výživného. Návrh sa týkal maloletého H. Q., nar. XX.XX.XXXX, G. Q., nar. XX.XX.XXXX, Q. Q., nar. XX.XX.XXXX. Deti boli na čas po rozvoде zverené do výchovy a starostlivosti otca. Matka, zdravotná sestra, požiadala o úpravu pracovnej doby a v nadväznosti na to žiadala zmeniť výchovné prostredie detí a zveriť deti do výchovy a starostlivosti matky, otca zaviazat' platením výživného vo výške 60 Eur na H., 50 Eur na G. a 40 Eur na Q.. Uviedla, že jej príjem je 500 Eur, za podnájom platí 250,-Eur mesačne vrátane energií a platí výživné na deti vo výške 150 Eur mesačne. Dvakrát do mesiaca sa s deťmi stretáva. Obýva trojizbový byt. Predložila potvrdenie X. Q. Y. R. č.l. 3 spisu o tom, že bola zaradená do jednozmennej prevádzky a to na dobu neurčitú. Uviedla, že priateľa, pre ktorého došlo k rozvodu manželstva má naďalej, žije v svojom bydlisku, s matkou sa stretávajú, s deťmi si rozumie.

Otec so zmenou výchovného prostredia nesúhlasil. Uviedol, že matka sa môže s deťmi stretávať neobmedzene, pokiaľ nemajú aktivity. Vo výchovnom prostredí, v ktorom sa nachádzali teraz, vyrastali od detstva. Sú to deti zvyknuté športovať, zvyknuté na pohyb a ich umiestnenie v meste, v byte by bolo v ich neprospech. Nebolo by možné zabezpečiť ich športové aktivity v športových krúžkoch tak

ako doteraz. Deti sú citovo naviazané navzájom jedno na druhé, ľúbia matku, chcú ísť k matke, ale len prechodne. Následne ich to zase ťahá do bydliska, kde vyrastali a kde majú silné citové väzby. Striedavá starostlivosť za tejto situácie neprichádza do úvahy, kým matka býva v Č.. Keby matka bývala v mieste bydliska detí, resp. v susednej obci, otec nevylučoval osobnú starostlivosť, pred súdom sa vyjadril, že v takom prípade by bol aj otec, aj jeho rodina (rodičia) ústretoví matke maloletých detí v súvislosti s tým, že ráno by nemohla matka odvieť deti do školy a do škôlky, keďže jej raňajšia zmena začína zavčasu ráno. Pokiaľ kolízny opatrovník navrhol úpravu styku rozšíriť tak, že každý druhý týždeň by matka mala deti od piatku do nedele a každý prvý týždeň od piatku do soboty, k tomu sa otec vyjadril tak, že už toho času kontakt matky s deťmi presahuje uvedený navrhovaný kontakt zo strany kolízneho opatrovníka. Aj keď otec by tiež chcel s deťmi tráviť víkendy, nebráni matke, aby sa s deťmi stretávala za každým, keď chce, ale aj s ohľadom na schopnosti a možnosti a aktivity detí. Vzhľadom k citovej väzbe detí teda otec nesúhlasil s rozdelením detí a s tým, aby niektoré z detí boli zverené matke a niektoré otcovi. Otec uviedol, že t. č. má priateľku a s priateľkou deti dobre vychádzajú. S výchovou detí mu pomáhajú aj jeho rodičia.

Kolízny opatrovník navrhol návrh na zmenu výchovného prostredia zamietnuť. V konaní sa nepotvrdilo, že by sa otec nestaral o deti. Striedavá starostlivosť v tomto časovom momente je predčasná, kým matka nemá vyriešené bývanie v mieste bydliska detí alebo v susednej obci.

Zo spisu 8P/10/2012 a z rozsudku Okresného súdu v Čadci č.k. 8P/10/2012-47 zo dňa 09.07.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 18.08.2012, mal súd preukázané, že manželstvo účastníkov konania bolo rozvedené. Maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti otca a odporkyňa bola zaviazaná platiť výživné na maloletého H. vo výške 60 Eur mesačne, maloletého G. 50 Eur mesačne, maloletého Q. 40 Eur mesačne. Z uvedeného spisového materiálu mal taktiež preukázané, že odporkyňa pred súdom uviedla, že spolužitie nie je ochotná obnoviť. Otec pred rozvodovým súdom uviedol, že manželka odišla po tom, ako on zistil, že má známosť. Išlo o G. Š., brata nebohého švagra otca. Aj predtým mala známosť s nejakým chalanom z X. Q. X.. S týmto známym pred rozvodom manželstva aj bývala. Sama pred súdom uviedla, že dôvodom rozvodu je jej známosť. Taktiež tam uviedla, že manžel sa o deti vie postarať, čo bolo aj v konaní preukázané. Tým mal súd v konaní 8P/112/2012 preukázané, že matka maloletých detí bola príčinou rozvratu manželstva, z jej iniciatívy bola porušená aj jedna z funkcií manželstva § 18 „staráť sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.“

Podľa § 78 ods. 1/ Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 163 ods. 2/ O.s.p., rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

V nadväznosti na § 159 ods. 3/ O.s.p. je teda právoplatný rozsudok o zverení detí do výchovy otcovi prekážkou, aby o tom isto sa konalo znova a na novo sa prejednávali podmienky, ktoré už raz boli právoplatným spôsobom ustálené.

V nadväznosti na § 78 ods. 1/ Zákona o rodine a § 163 ods. 2/ O.s.p. právoplatné rozsudky možno zmeniť len vtedy, ak dôjde k zmene pomerov oproti pôvodnému rozsudku.

Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu R27/1974 pre posúdenie predpokladov na zmenu právoplatného rozsudku musí byť preukázaný záver, že došlo k zmene pomerov a že v dôsledku toho treba zmeniť aj pôvodný rozsudok. Nepostačí len úvaha o tom, či doterajší rozsudok je správny alebo nesprávny, pretože by išlo o neprípustnú reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia.

Je preto potrebné porovnať okolnosti v čase skoršieho rozhodnutia a v čase nového rozhodnutia. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia je iba závažnejšia zmena pomerov. Nestačí len úvaha o tom, či doterajšie rozhodnutie je správne, pretože by išlo o neprípustnú reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia.

Z vykonaného dokazovania súd nemal preukázanú výraznú zmenu okolností na strane otca, matky maloletých detí, ktorá by svedčila tomu, že je potrebné zmeniť právoplatný rozsudok, na základe ktorého maloleté deti boli zverené do výchovy a starostlivosti otcovi. Na strane otca neboli zistené závady v starostlivosti o maloleté deti. Na strane detí nebola zistená nijaká zmena okolností, ktorá by svedčila zmene rozhodnutia a zmene výchovného prostredia v prospech matky. Samotná zmena okolností na strane matky spočívajúca v tom, že si prispôsobila pracovnú dobu tak, aby mohla mať deti zverené, nestačí na zmenu výchovného prostredia. Zmena výchovného prostredia sa netýka len zmeny pomerov na strane matky, ale aj na strane detí a na strane otca. Bolo by aj v rozpore s dobrými mravmi, keby súd jednostranne zmenil výchovné prostredie detí v prospech matky, keď sama túto situáciu vyvolala. Vzhľadom k tomu, že otec nebráni matke styku s maloletými deťmi, súd nevidel dôvod ani na formálnu úpravu styku detí s matkou. Matka však musí rešpektovať nielen svoju predstavu o styku, ale musí rešpektovať aj program, či už školských alebo mimoškolských detí a tak isto aj druhého rodiča. Ak by boli v oblasti styku matky s deťmi nezrovnalosti, má právo podať návrh na úpravu styku s maloletými deťmi. Súdu sa videlo najideálnejšie riešenie kontaktu matky s deťmi, vzhľadom k jej veľkému záujmu, nariadenie striedavej starostlivosti matky a otca. Nariadenie striedavej starostlivosti matky a otca za danej skutkovej situácie k momentu rozhodovania súdu však bolo predčasné. Je len na matke, aby vytvorila podmienky na striedavú starostlivosť otca, matky nad maloletými deťmi. Tieto podmienky môže vytvoriť tým, že si zabezpečí bývanie v mieste bydliska detí, resp. v tesnej blízkosti. Za takýchto okolností je vzhľadom k ochote otca možné aj formálne vo výroku rozsudku upraviť povinnosť otca, zabezpečiť ranný odchod do školy, do škôlky v čase, kedy deti bude mať zverené do striedavej starostlivosti matka, ale vzhľadom k ranným zmenám túto starostlivosť fakticky nebude môcť zabezpečiť. Za tejto situácie však neboli podmienky na nariadenie striedavej starostlivosti matky a otca nad maloletými deťmi a neboli splnené zákonné podmienky na zmenu výchovného prostredia. Preto súd návrh zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1/ písm. a) O.s.p. tak, že žiadny z účastníkov konanie nemá právo na náhradu trov konania, pretože konanie sa týka starostlivosti o maloleté deti, ktoré možno začať i bez návrhu (§ 81 ods. 1/ O.s.p.)

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline.

V odvolaní treba okrem všeobecných náležitostí (§ 42 ods. 3 , t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, dátum a podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že :

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.)

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie v zmysle osobitného predpisu.